

Као прво, да ли су уставни судови, суочени са глобалном економском кризом, у стању да се баве питањима повезаним са економијом, односно да одлучују о уставности хитних мера штедње које држава доноси. У условима глобалних економских мера штедње, погођена су најосетљивија подручја, као што су зајемчена права из области социјалне заштите, а питања пензија, зарада или породилског одсуства постала су горућа питања.

Јуриспруденција Уставног суда Литваније формулисала је доктрину којом се ограничавају зајемчена права из области социјалне заштите за време економске кризе, а период у коме је ова доктрина настајала може се поделити у две фазе: од 2002. до 2006, када је Уставни суд одлучивао о уставности правних аката којима се сужавају социјалне гаранције, у ситуацији насталој због утицаја тзв. „руске кризе“ на привреду Литваније (у том периоду је Уставни суд усвојио неколико одлука које су почеле да формирају доктрину о смањењу зајемчених права из области социјалне заштите у време економске кризе); и од 2009. до данас, када је Уставни суд формирао уставну доктрину о ограничењу права из области социјалне заштите у ситуацији насталој због последица глобалне економске кризе по привреду државе Литваније.

Доктрина о ограничењу зајемчених социјалних права за време економске кризе, коју је Уставни суд формулисао у периоду између 2009. и 2013, а која је наставак претходне доктрине, може се оценити као специјална доктрина о ограничењу људских права, чију суштину чине општеприхваћени принципи ограничења људских права. Актима Уставног суда успостављене су и независне основе за смањење гаранција само социјалних права (пензија и зарада) за време економске кризе. Оне су, иако су утемељене на општим начелима доктрине о људским правима, допуњене и додатним критеријумима, као на пример: захтевом да се смањење зајемчених права из области социјалне заштите (пензија и зарада) заснива на околностима које сведоче о присуству веома тешке економске ситуације у држави; захтевом за постојањем званичног саопштења да у држави постоји веома тешка економска и финансијска ситуација која није краткорочна; захтевом да се зараде и пензије морају смањити на период који не прелази једну буџетску годину, док је приликом одобравања државног буџета за следећу годину нормотворац дужан да поново процени економску ситуацију у држави и да поново одлучи у погледу смањења поменутих социјалних гаранција; да смањење мора бити привремено и не сме нарушавати пропорционални однос плата и накнада који је постојао пре кризе; да законодавац може да успостави границу испод које пензије (и плате) неће бити смањиване чак ни за време економске кризе; да није дозвољено у већој мери смањити старосне пензије додељене особама које имају посао или воде приватан посао (овај важан критеријум је успостављен у претходној доктрини); да се старосне